Talous ja verotus
Anita Isomaa

13.2.2024

Lausunto asiassa O 2/2024 vp Monenvälinen yleissopimus Pilari 1:n Amount A:n täytäntöönpanemiseksi

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää lausuntopyynnöstä. Lausuntonamme esitämme seuraavan.

EK katsoo, että sopimuksen allekirjoittamisen tarkoituksenmukaisuuteen tulee tässä vaiheessa suhtautua varauksellisesti. EK katsoo, että Suomen ei tule kiirehtiä monenvälisen yleissopimuksen allekirjoittamista, vaan Suomen tulisi seurata sopimuksen voimaantulon etenemistä ja tehdä oma päätöksensä allekirjoittamisen tarkoituksenmukaisesti vasta sen jälkeen.

Sopimuksen voimaantulo edellyttää vähintään 30 valtion, jotka kattavat ainakin 60 prosenttia Amount A:n soveltamisalassa olevien konsernien emoyhtiöistä, allekirjoittavan sopimuksen 31.12.2024 mennessä. Tätä aikarajaa voidaan sopimuksella jatkaa 31.12.2025 saakka ja se on myös edellytys sille, että kansallisia digiveroja tai vastaavia toimenpiteitä ei saateta voimaan Inclusive Frameworkin 138 valtiossa.

Selvityksessä kuvatuin tavoin on erittäin todennäköistä, että sääntely ei koske yhtään suomalaista konsernia tässä vaiheessa, kun sääntelyn liikevaihtokynnys on 20 miljardia euroa. Suomen allekirjoituksella tai sen puuttumisella ei ole mitään merkitystä monenvälisen yleissopimuksen voimaantulon näkökulmasta.

Suomen näkökulmasta voisi olla perusteltua ottaa asiassa aikalisä. Sopimuksen voimaantulo riippuu mitä suurimmassa määrin siitä, allekirjoittaako Yhdysvallat kyseistä sopimusta vai ei. Yhdysvaltojen poliittiset valtasuhteet huomioon ottaen on erittäin epätodennäköistä, että Yhdysvallat allekirjoittaisi monenvälistä sopimusta. Selvityksessä kuvatulla tavalla Suomelle ei olisi myöskään muodostunut verotuottojen menetyksiä eikä velvollisuutta poistaa kaksinkertaista verotusta.

Talous ja verotus
Anita Isomaa

13.2.2024

OECD:n Pilari 2:n eli vähimmäisveron implementoiminen vie tällä hetkellä valtavasti resursseja yrityksiltä ja verohallinnoilta. Nyt kysymyksessä olevan, kommentaarineen useita satoja sivuja kattavan yleissopimuksen toimeenpaneminen ei ole tässä tilanteessa järkevää, koska kaikki mahdolliset resurssit tulee voida kohdistaa minimiveron onnistuneeseen implementointiin. Yleissopimus on valtavasta laajuudestaan huolimatta epätäydellinen ja sisältää monia epäselvyyksiä, selviä riskejä vuosia kestävistä riidanratkaisuprosesseista, kaksinkertaisesta verotuksesta sekä ennenäkemättömien laajoista kansainvälisistä tietopyynnöistä. Sopimuksen markkinavaltion määrittämistä koskevat säännökset ovat monitulkintaisia. Lisäksi sopimus ei kata esimerkiksi arvonlisäveron kaltaisia kansallisia digiveroja.

Ennen allekirjoittamista tulisi selvittää, mitä tulee seuraamaan yleissopimuksen kariutumisesta tilanteessa, jossa Yhdysvallat ei sitä allekirjoita, ja mikä olisi siinä tilanteessa Suomen kannalta vähiten haitallinen ratkaisu ottaen huomioon paineet kansallisista digiveroista sekä EU:n tavoitteesta tehdä Pilari 1:n tuottamasta tulo-osuudesta unionin oma vara. Lisäksi tulisi pohtia, voidaanko alemman liikevaihtokynnyksen käyttöönottoa pitää lainkaan tarkoituksenmukaisena ottaen huomioon sääntelyyn liittyvät valtavat epävarmuudet ja hallinnolliset kustannukset.